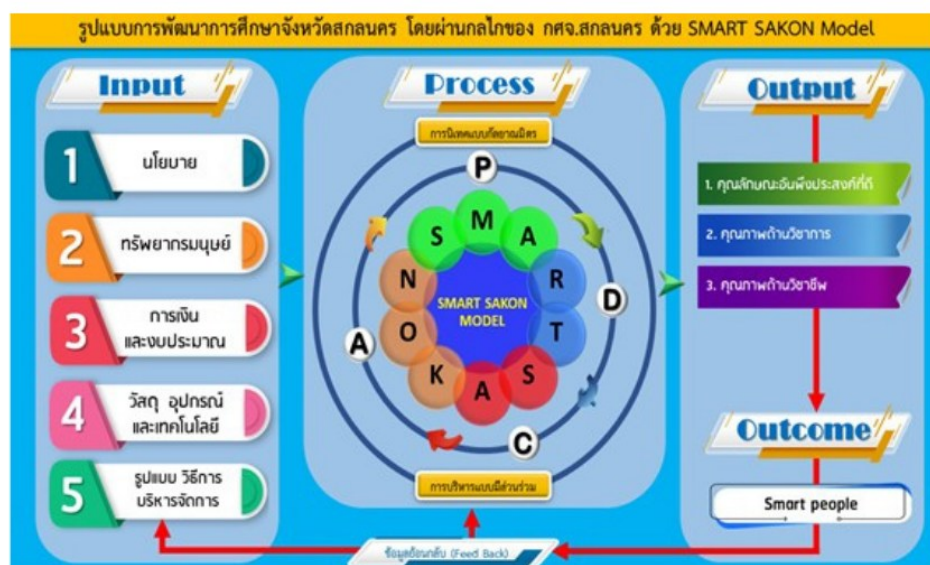

คู่มือ

การปฏิบัติงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษา
และประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ.สกลนคร
โดยใช้รูปแบบ กศจ.สกลนคร ถ้วย SMART SAKON Model

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

คำนำ

ตามที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ (ศปท.ศธ) ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามแผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริตกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนครได้กำหนดให้ทุกกลุ่มงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อวัดระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงานที่สามารถตรวจสอบได้และไว้สำหรับบริการ ผู้รับบริการและผู้สนใจศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มงานต่างๆภายในหน่วยงาน

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ได้ดำเนินการจัดทำ คู่มือ/แนวการติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพ การศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ กศจ.สกลนครด้วย SMART SAKON Model ซึ่งมีรายละเอียดของกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานตามภารกิจตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้สถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้นำมาใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ต่อไป

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ชื่องาน การติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพ การศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ กศจ.สกลนคร ด้วย SMART SAKON Model	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
ขอบเขตงาน.....	3
คำจำกัดความ.....	5
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	6
ขั้นตอนการนำรูปแบบการพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร โดยผ่านกลไก กศจ.	6
แผนภาพการปฏิบัติงาน Flow Chart.....	13
ระยะเวลา (ปฏิทินในการดำเนินงาน).....	15
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	15
บรรณานุกรม.....	16
แบบกำกับ ติดตาม เพื่อประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นการศึกษาฯ	18

คู่มือการปฏิบัติงาน

การติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและ
ประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ กศจ.สกลนคร
ด้วย SMART SAKON Model

ชื่องาน การติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและ
ประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ กศจ.สกลนคร
ด้วย SMART SAKON Model

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแนวทางการดำเนินงานและจัดสรรเงินงบประมาณ
ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินโครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพ
การศึกษาจังหวัด โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) มีวัตถุประสงค์ของโครงการ
คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษา
จังหวัดสกลนคร โดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ Smart Sakon 2) เพื่อศึกษาคุณภาพการศึกษาของ
จังหวัดสกลนคร

จังหวัดสกลนคร มีคำสั่งที่ 3212/2563 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2563 เรื่องแต่งตั้งที่ปรึกษา
คณะกรรมการและคณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) จังหวัดสกลนคร
เพื่อพัฒนาจังหวัดสกลนครให้เป็นเมืองน่าอยู่ ตามที่รัฐบาลมีนโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะให้สอดคล้อง
กับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12
การขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 และแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในการสร้างความเจริญสู่ทุก
ภูมิภาคของประเทศที่จะต้องพัฒนาให้เมืองมีความน่าอยู่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมืองและมี
การบูรณาการสาธารณูปโภค รวมทั้งโครงสร้างฐานรากที่สำคัญ ได้แก่ ด้านคมนาคม ด้านพลังงานและด้าน
ดิจิทัล โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร (กลุ่มภารกิจด้านสังคม) เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และ
ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการร่วม มีหน้าที่ 1) ศึกษาแนวทาง
หลักเกณฑ์การเป็นเมืองอัจฉริยะด้าน "พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People)" ตามนโยบายรัฐบาลและจัดทำ
แผน ปฏิบัติการ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาเมือง
อัจฉริยะของจังหวัดสกลนครพื้นที่ในจังหวัดสกลนคร 2) วิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ในจังหวัด

สกลนครที่มีความเหมาะสมเป็นเมืองอัจฉริยะด้าน "พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People)" 3) ประสานความร่วมมือส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะด้าน "พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People)" เป็นไปด้วยความเรียบร้อย 4) จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะในการทำงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) จังหวัดสกลนคร

จากความสำคัญที่กล่าวมา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 - 2570) จังหวัดสกลนคร โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในพื้นที่ เพื่อมุ่งเป้าหมายให้ไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable development goals (SDGs) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษาภาค 11 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสกลนคร และนโยบายและจุดเน้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2566 และการขับเคลื่อนพลเมืองอัจฉริยะ (Smart City) จังหวัดสกลนคร เพื่อนำแผนพัฒนาการศึกษาฯ ดังกล่าว ไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน ภายใต้ความร่วมมือและกลไกการขับเคลื่อนจาก 7 ภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย (1) ภาคราชการ (2) ภาควิชาการ (3) ภาควิชาการ (4) ภาคประชาชน (5) ภาคเอกชน (6) ประชาสังคม และ (7) ภาคสื่อมวลชน ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 - 2570) จังหวัดสกลนคร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลิต พัฒนากำลังคนรวมทั้งงานวิจัยและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จังหวัดสกลนครให้มีคุณภาพและมีความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 สนับสนุนจังหวัดสกลนครเป็นเมืองแห่ง Smart City

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่พร้อมรับและปรับตัวได้ในโลกยุคใหม่ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 - 7 ประกอบกับมีกลยุทธ์สนับสนุนจังหวัดสกลนครเป็นเมืองแห่ง Smart City เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ให้เป็น Smart people ที่มีเป้าหมายคือ สนับสนุน และส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดสกลนครให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) เพื่อสนับสนุนให้ จังหวัดสกลนครบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) คือ “แหล่งเกษตรปลอดภัย ก้าวไกลการค้า การลงทุน พัฒนาการท่องเที่ยวสู่อุณหภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ในการนี้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สกลนครจึงได้ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 - 2570) จังหวัด สกลนคร : ภายใต้งานขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัด สกลนคร โดยผ่านกลไกของ กศจ.สกลนคร

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อน การยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้ รูปแบบ กศจ.สกลนคร ด้วย SMART SAKON Model

2.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับ คุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ กศจ. สกลนครด้วย SMART SAKON Model

2.3 เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพ การศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ กศจ.สกลนคร ด้วย SMART SAKON Model

3. ขอบเขตงาน

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

ประเด็นที่ 1 การเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพิ่มโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา

ประเด็นที่ 2 การสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพระ บรมราชาบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ประเด็นที่ 3 การสร้างและส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ด้วยสื่อ เทคโนโลยีและวิธีการที่หลากหลาย

ประเด็นที่ 4 การส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม จริยธรรมและกิจกรรม
ประชาธิปไตย

ประเด็นที่ 5 การเสริมสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ (ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด
ผู้บำเพ็ญประโยชน์ รักษาดินแดน จิตอาสา ชุมนวม ชมรม)

ประเด็นที่ 6 การสร้างความเข้มแข็งระบบแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการ
Coaching ตลอดจนการดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต และส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ

ประเด็นที่ 7 จัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ด้วยเทคโนโลยี
ดิจิทัลและวิธีการที่หลากหลาย

ประเด็นที่ 8 เสริมสร้างสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาเน้นการวิจัยและนวัตกรรมทาง
การศึกษา

ประเด็นที่ 9 จัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาของจังหวัด
สกลนคร

3.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

กลุ่มเป้าหมายในการติดตาม ประเมินผล ประกอบด้วยหน่วยงานที่จัดการศึกษา จำนวน 18
หน่วยงาน ดังนี้

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
- 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
- 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
- 4) สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
- 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 6) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร
- 7) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร
- 8) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสกลนคร
- 9) ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสกลนคร
- 10) ศูนย์ประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดสกลนคร
- 11) ท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร
- 12) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- 13) เทศบาลนครสกลนคร
- 14) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสกลนคร
- 15) สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนคร

- 16) สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร
- 17) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 จังหวัดสกลนคร
- 18) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนค้อกนิสไทย

4. คำจำกัดความ

4.1 นโยบาย (Policy) หมายถึง แนวหรือวิธีการเพื่อการปฏิบัติที่รัฐบาล หรือสถาบัน หรือกลุ่ม หรือบุคคล เลือกจากทางเลือกหลายๆ ทาง เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ โดยปกติจะสะท้อนให้เห็นถึงการตัดสินใจในปัจจุบันเพื่อการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิผลและเพื่ออนาคตที่ดีกว่า

4.2 หน่วยงานทางการศึกษา หมายถึง หน่วยงานการศึกษาในจังหวัดสกลนครที่มีสถานศึกษาอยู่ในการกำกับ ดูแล จำนวน 18 แห่ง ในจังหวัดสกลนคร

4.3 การประเมินแบบซิป (CIPP Model) เป็นการประเมินภาพรวมของโครงการ ตั้งแต่บริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต โดยจะใช้วิธีการสร้างเกณฑ์และประสิทธิภาพของโครงการ ทั้งภาพรวมหรือรายปัจจัยเป็นสำคัญ ดังนี้

4.3.1 การประเมินด้านบริบท (Input) เป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนา เป้าหมายของโครงการ ได้แก่ บริบทของสภาพแวดล้อม นโยบาย วิสัยทัศน์ ปัญหา แหล่งทุน สภาพความ ผันผวนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจจะเป็น อุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ เป็นต้น

4.3.2 การประเมินปัจจัยป้อน (Input) เพื่อค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่นำมา เป็นปัจจัยป้อนซึ่งอาจจะจำแนกเป็นบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ศักยภาพ การบริหารงาน

4.3.3 การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการศึกษาต่อการประเมินบริบทและ ปัจจัยป้อนว่ากระบวนการเป็นไปตามแผนที่วางไว้เป็นการศึกษาค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อน หรือจุดแข็งของ กระบวนการบริหารจัดการโครงการที่จะนำโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อย เพียงใด

4.3.4 การประเมินผลผลิต (Product) เป็นการตรวจสอบประสิทธิผลของโครงการ โดยเฉพาะความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่ได้แล้วนำเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไปตัดสิน เกณฑ์ มาตรฐานนั้นอาจจะกำหนดขึ้นเองหรืออาศัยเกณฑ์ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นกำหนดไว้

4.5 กระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตร หมายถึง การปฏิบัติจริงในสภาพที่เป็นจริงผู้นิเทศกับ ผู้รับการนิเทศต้องมีการปรึกษาหารือติดต่อสื่อสาร เยี่ยมเยียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยแก้ปัญหาและให้ กำลังใจกันร่วมคิดร่วมทำบอกวิธีให้รู้ สาธิตให้ดูและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ ใช้วิธีการพูดทางบวก มีการแลกเปลี่ยนความคิด ปรึกษาหารือ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับการนิเทศ

4.6 การมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการบริหารที่เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วม ในการคิดการตัดสินใจ หรือการส่งเสริมสนับสนุนในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดความผูกพัน และ ความรับผิดชอบต่อการกระทำ มากยิ่งขึ้น การมีส่วนร่วมนั้นเป็นวิธีการที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพของการทำงานสามารถ นำมาใช้ได้ทุกระดับ

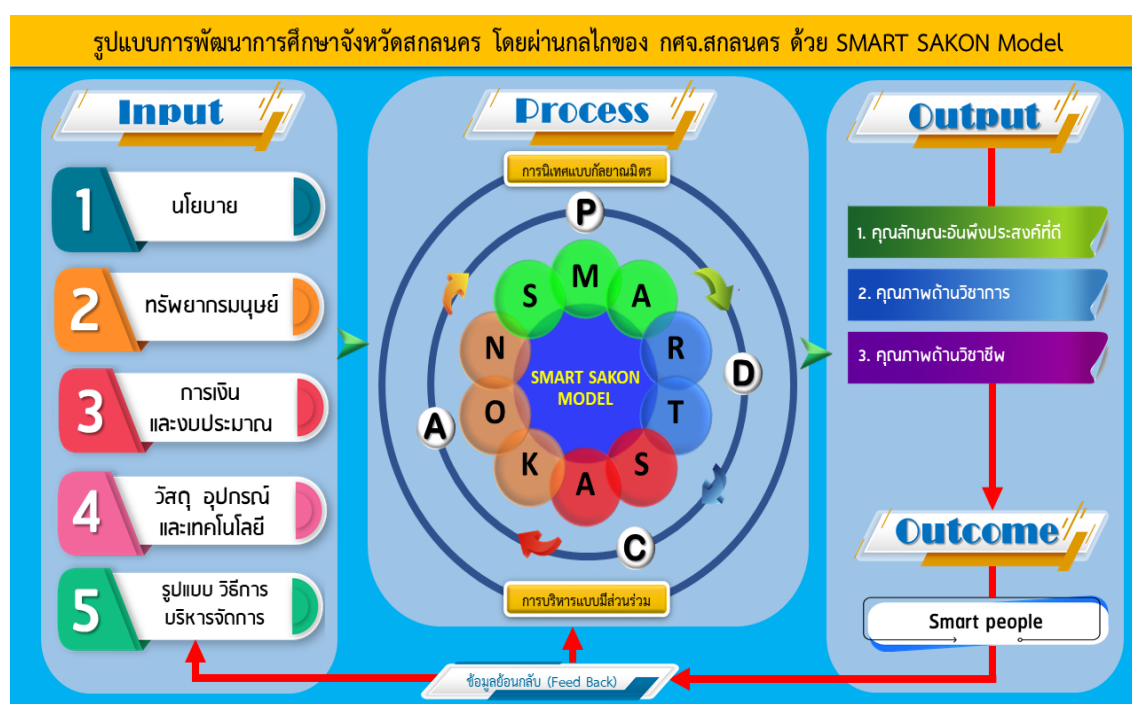
5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ระยะเวลาที่ 1 ประชุมคณะกรรมการกำหนดกรอบแนวทางและวิธีการที่ใช้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลในการติดตามการดำเนินงานการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตามนโยบาย ปี 2567-2568 และสอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร

5.2 ระยะเวลาที่ 2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนพัฒนา การศึกษาทุกระดับ ตามนโยบาย ปี 2567-2568 และสอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร

5.3 ระยะเวลาที่ 3 ดำเนินการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตามนโยบาย ปี 2567-2568 และสอดคล้องประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดสกลนคร

6. ขั้นตอนการนำรูปแบบการพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร โดยผ่านกลไกของ กศจ. สกลนครด้วย SMART SAKON Model

การพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร โดยผ่านกลไกของ กศจ. สกลนคร ด้วย SMART SAKON Model ยึดหลักทฤษฎีระบบ ดังนี้

1. **สิ่งที่ป้อนเข้า (Input)** หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ หรือองค์ประกอบแรกนำไปสู่การดำเนินงานของระบบ โดยรวมไปถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ต้องการของระบบนั้น ๆ ในระบบการพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร ตัวป้อนเข้าไปได้แก่ นโยบาย ทรัพยากรบุคคล การเงินและงบประมาณ สื่อวัสดุและเทคโนโลยี รูปแบบ/วิธีการบริหารจัดการ เป็นต้น

2. **กระบวนการ (Process)** คือ องค์ประกอบต่อมาของระบบ หมายถึง วิธีการที่จะนำไปสู่ผลที่เกิดจากการดำเนินงานหรือผลผลิตขององค์กร ซึ่งได้นำการพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร โดยผ่านกลไกของ กศจ.สกลนคร ด้วย SMART SAKON Model ภายในกระบวนการบริหารวงจร PDCA ดังนี้

2.1 ขั้น Plan ประกอบด้วย

1) SWOT Analysis : S เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร เพื่อค้นหา จุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต (Vision)

SWOT เป็นตัวย่อที่มีความหมายดังนี้

Strengths – จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบขององค์กร (ปัจจัยภายใน)

Weaknesses – จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบขององค์กร (ปัจจัยภายใน)

Opportunities – โอกาสที่จะทำให้องค์กรดำเนินการได้(ปัจจัยภายนอก)

Threats - อุปสรรค ข้อจำกัด หรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานขององค์กร (ปัจจัยภายนอก)

หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กรทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรและจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถ ด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรที่เหมาะสมต่อไป

ขั้นตอน / วิธีการดำเนินการทำ SWOT Analysis

1. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร แหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร

ที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้างระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์

2. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงาน ขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม และสภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี

3. ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรคแล้ว ให้นำ จุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กร กำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์เช่นนั้นองค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไปในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้องค์กรจะอยู่ในสถานการณ์ 4 รูปแบบ ดังนี้ สถานการณ์ที่ 1 (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์ที่ 2 (จุดอ่อน - ภัยอุปสรรค) สถานการณ์ที่ 3 (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์ที่ 4 (จุดแข็ง-อุปสรรค)

2) Management : M หมายถึง การให้กลุ่มบุคคลในองค์กรเข้ามาทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์กร การสรรบุคลากร การนำหรือสั่งการ และการควบคุมองค์กรหรือความพยายามที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน รวมถึงการจัดการทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วยการใช้งานตามตำแหน่ง ตลอดจนการจัดวางทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรเทคโนโลยี และทรัพยากรธรรมชาติ

ขั้นตอนการบริหารจัดการ ประกอบด้วย

1. การกำหนดเป้าหมายและทิศทางขององค์กร
2. การแจกแจงหน้าที่สำหรับสมาชิกแต่ละคน
3. แรงจูงใจ
4. การประเมินประสิทธิภาพในการทำงาน
5. การประเมินประสิทธิภาพการทำงานของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา
6. การจัดการฝึกอบรมและการจัดการที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา

3) Action Plan : A หมายถึง การนำความคิดหรือวิธีการที่ได้ผ่านการคิดและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ อย่างละเอียดมาแล้ว สำหรับขึ้นำการดำเนินการตามกลยุทธ์ ที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า มีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นตัวกำหนดแผนการดำเนินงาน

ทั้งหมดดังกล่าวที่ว่า “วางแผนดีมีชัย ไปแล้วกว่าครึ่งหนึ่ง” ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หัวหน้างาน หรือผู้ที่
จะเขียนแผนงานต่างๆ ต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ถึงวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย

หลักการเขียนแผน มีดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย โดยกำหนดให้ชัดเจนให้เป็นตัวเลข และต้องมี
กำหนดระยะเวลาให้ชัดเจน

2. ก่อนการเขียน Action Plan ควรตรวจสอบสภาพจริงที่เกิดขึ้น ว่ามีอะไร
เกิดขึ้นบ้าง คน อุปกรณ์ สิ่งแวดล้อม โดยต้องลงไปดูข้อมูล จากบันทึก รายงาน สภาพพื้นที่ปฏิบัติงานจริง
เพื่อให้เห็นภาพที่แท้จริงที่ครอบคลุมทั้งหมดก่อน

3. ก่อนการเขียน Action Plan ต้องวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดทั้งหมด
นำวัตถุประสงค์นั้นมา วิเคราะห์ให้ครอบคลุมทุกมิติ วิธีการนี้จะทำให้เราได้มองภาพรวม และเห็น
รายละเอียดทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายนั้น

4. การเขียน Action Plan โดยการนำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นแผนงาน ซึ่ง
รายละเอียดในแผนงานส่วนใหญ่จะประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลที่คาดว่าจะได้รับ กำหนดเวลา
ผู้รับผิดชอบ วิธีการติดตาม และประเมินผล

5. นำแผนงานที่เขียนไว้ไปสื่อสารให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่าง
จริงจัง โดยผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบอะไร ก็ต้องไปทำให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มิให้ขาดตกบกพร่องแม้แต่น้อย

6. ควรมีการนัดประชุมกันเป็นระยะๆ เพื่อเป็นการติดตาม และประเมินผล ซึ่ง
โดยที่นิยมส่วนใหญ่ก็สัปดาห์ละครั้ง อย่างสองสัปดาห์ครั้งตามความเหมาะสม

7. สรุปวิเคราะห์ และปรับปรุงพัฒนา

2.2 ขั้น Do

2.2.1 Research : R ใช้กระบวนการวิจัยในพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร ตาม
ขั้นตอนกระบวนการวิจัย มาใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการอย่างถูกต้อง เพื่อสร้าง
ความมั่นใจให้ผู้รับผิดชอบในการนำแผนไปปฏิบัติได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนการ
ดำเนินการนั้น ๆ ตามรูปแบบกระบวนการวิจัย ดังนี้

กระบวนการวิจัย

- 1) การสังเกต
- 2) ปัญหาและการวิจัย
- 3) กำหนดสมมติฐาน
- 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5) การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.2.2 Team work : T ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง กลุ่มของบุคคลที่ทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ช่วยกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพและ ผู้ร่วมทีมต่างมีความพอใจในการทำงานนั้น ในพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร จำเป็นต้องมีการสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาการศึกษา ดังนี้

หลักการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ควรยึดวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

- 1) กำหนดทิศทางอย่างเร่งด่วน สมาชิกทีมต้องการความแน่นอนในการตั้งวัตถุประสงค์ (จุดมุ่งหมาย) ความคาดหวังของทีม
- 2) การเลือกสมาชิกทีม ควรจัดให้อยู่บนพื้นฐานของทักษะและศักยภาพที่เขามีอยู่
- 3) การประชุมหรือพบปะกันครั้งแรก ต้องทำด้วยความพิถีพิถันตั้งใจ เพื่อสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้น มีกำหนดระยะเวลาให้ทุกคนรู้แน่นอนและมีการย้ำเตือนโดยผู้นำทีมหรือผู้บริหาร อาจใช้อำนาจหน้าที่คอยดูแลภายในทีม
- 4) การตั้งกฎในการปฏิบัติให้ชัดเจน การพัฒนาทีมที่แท้จริงโดยนำกฎเกณฑ์มาช่วยให้เขาพบกับความสำเร็จในเรื่องวัตถุประสงค์
- 5) จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน จุดเน้นที่ควรสนับสนุนคือ การเปิดเผยจริงใจต่อกันสร้างให้เกิดความไว้วางใจและมีข้อตกลงร่วมกันอย่างมีความเหมาะสม
- 6) มีจุดมุ่งหมายและความเหมาะสมในการปฏิบัติงานที่ตั้งขึ้น ไม่ยึดติดกับผู้บริหารแต่จะตั้งขึ้นโดยสมาชิกมีส่วนร่วม
- 7) สร้างความท้าทายให้กับกลุ่มในการทำงานด้วยการนำข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริง ที่ใหม่ๆ มาช่วยสนับสนุนการทำงาน
- 8) การใช้อำนาจบารมีให้เกิดประโยชน์ เช่น การให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวก ความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน การให้รางวัล เป็นต้น

2.3 ชั้น Check

2.3.1 Supervision : S ใช้กระบวนการนิเทศ ในการติดตามการพัฒนาการศึกษา จังหวัดสกลนคร ซึ่ง การนิเทศ หมายถึง กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ตามแนวทางของประชาธิปไตยที่เน้นการให้ความช่วยเหลือแนะนำและผู้รับการนิเทศยอมรับเพื่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา และใช้รูปแบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ซึ่งหมายถึง หลักธรรมความเป็นกัลยาณมิตรของพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย ได้แก่ ความมีน้ำใจ การร่วมทุกข์ร่วมสุข การช่วยเหลือเกื้อกูล แนะนำแนวทางที่ถูกต้องด้วยการยอมรับนับถือและให้เกียรติซึ่งกันและกัน เป็นการนิเทศที่มุ่งการพัฒนาคนมากกว่าการพัฒนาเอกสารและผลงาน

การนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีหลักการ ดังนี้

- 1) การสร้างศรัทธาผู้
- 2) การสาธิตรูปแบบการสอน
- 3) การร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียน
- 4) การติดตามประเมินผล

2.3.2 Achievement : A ภาพความสำเร็จ หมายถึง การมีความตั้งใจและความมุ่งมั่นภายในที่จะทำงานบรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งการแสวงหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อสร้างความสำเร็จในเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในการตรวจสอบการพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร ควรมองภาพความสำเร็จเป็นหลักในการตรวจสอบการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ควรจะต้องมีการประเมินใน 2 ประการ คือ มีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ หรือตัวแผนเองมีความเหมาะสมหรือไม่

2.4 ชั้น Act

2.4.1 (Knowledge Management: KM) การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ซึ่งกระจัดกระจาย ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาเป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนครจำเป็นต้องอาศัยหลักการการจัดการความรู้ มาช่วยในการปรับปรุงพัฒนางาน เพื่อเกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

หลักการจัดการความรู้

1. กำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานและองค์กร
2. เสาะหาความรู้ที่ต้องการ
3. ปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้ให้เหมาะต่อการใช้งานของตนประยุกต์ใช้ความรู้กับงานของตน
4. นำประสบการณ์จากการทำงานและการประยุกต์ใช้ความรู้แล้วมาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้
5. จัดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งานและปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึก และเชื่อมโยง ให้เหมาะกับการใช้งานมากขึ้น

2.4.2 Organization Development : O การพัฒนาองค์กร หมายถึง การทำให้องค์กรนั้นดีขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีกว่าเดิมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การปฏิบัติงาน ระบบโครงสร้างองค์กร ไปจนถึงทัศนคติในการทำงานปัจจุบันการพัฒนาองค์กรกลายเป็นเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้ในการบริหาร ตลอดจนขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวหน้าก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรอย่างเป็นระบบตลอดจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในการพัฒนาการศึกษาจังหวัดสกลนคร จำเป็นต้องใช้หลักการพัฒนาองค์กรในการปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้เกิดประสิทธิผลดียิ่งขึ้น

หลักการพัฒนางานองค์กร

- 1) การสำรวจข้อมูลย้อนกลับ (survey feedback)
- 2) การฝึกอบรมเพื่อฝึกการรับรู้ (Sensitivity training)
- 3) การสร้างทีมงาน (Team building)
- 4) โปรแกรมสร้างคุณภาพในชีวิตงาน (Quality of work life programs)
- 5) การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ (Management by objectives)
- 6) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้

2.4.2 Net Work : N เครือข่าย (Network) การสร้างเครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงของกลุ่มของคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระ เท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐาน ของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน ประเด็นสำคัญของนิยามข้างต้น คือ ความสัมพันธ์ต้องเป็นไปโดยสมัครใจ กิจกรรมที่ต้องมีลักษณะเท่าเทียมหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน การเป็นสมาชิก ต้องไม่มีผลกระทบต่อ ความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเองของคนหรือองค์กรนั้น ๆ การเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่าย จะต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วย ดังนั้น เครือข่ายต้องมีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมเฉพาะกิจตามความจำเป็น เมื่อภารกิจบรรลุ เป้าหมายแล้ว เครือข่ายก็อาจยุบสลายไป แต่ถ้ามีความจำเป็นหรือมีภารกิจใหม่อาจกลับมารวมตัวกันได้ ใหม่หรือจะเป็นเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องระยะยาวก็ได้ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจังหวัด สกลนครจำเป็นต้องอาศัยเครือข่ายทางการศึกษาในการบริหารทรัพยากรร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน การร่วมกันบริหารผลประโยชน์ และการประเมินผลและปรับปรุงงาน

หลักการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

- 1) การกำหนดสมาชิกเครือข่าย
- 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน
- 3) การบริหารทรัพยากรร่วมกัน
- 4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 5) การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์กัน
- 6) การร่วมกันบริหารผลประโยชน์
- 7) การประเมินผลและปรับปรุงงาน

3. ผลผลิต (Output) เป็นองค์ประกอบสุดท้ายของระบบ หมายถึง ความสำเร็จในลักษณะต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผล ในระบบการศึกษา เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัดสกลนครกำหนดผลผลิต ดังนี้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี มีคุณภาพด้านวิชาการและคุณภาพด้านวิชาชีพ

4. ผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นผลที่เกิดจากการนำผลผลิตไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามเป้าหมาย หรือนโยบายที่ได้กำหนด ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับนโยบายและจุดหมายของสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่ได้กำหนดไว้ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัดสกลนครกำหนดผลผลิต ดังนี้ พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) เป็นเมืองที่มุ่งเน้นพัฒนาพลเมืองให้มีความรู้และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและการดำรงชีวิต สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้จนกระทั่งการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันด้วยความหลากหลายทางสังคม

7. Flow Chart การปฏิบัติงาน

การพัฒนาการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนคร
 โดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ กศจ. สกลนคร ด้วย SMART SAKON MODEL

8. ระยะเวลา (ปฏิทินในการดำเนินงาน)

9) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผลการพัฒนาขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดสกลนครโดยผ่านกลไก กศจ. โดยใช้รูปแบบ กศจ.สกลนคร

1) แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 - 2570) จังหวัดสกลนคร : ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยผ่านกลไกของ กศจ. สกลนคร

2) นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล ปีการศึกษา 2567 – 2568

บรรณานุกรม

- จิรวรรณ ศรีนิล. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตรร่วมคิด พาทำ เพื่อพัฒนาการจัด
ประสบการณ์ตามแนวคิดมอนเตสซอรี สำหรับครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ. ปีที่ 7 (12).
- จตุพล โนมณี. (2562). แนวทางในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรม ในการจัดการ
เรียนรู้สำหรับนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ภาวิณี ขุนศรี. (2557). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สิริก ทิตยวงษ์. (2556). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- สุภาวดี วัฒนศิริ. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดง พัทธาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิมล หงส์ไธ. (2559). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล
ตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร. (2566). แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2566 - 2570)
จังหวัดสกลนคร. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร.

ภาคผนวก

**แบบกำกับ ติดตาม เพื่อประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นการศึกษา
สู่การปฏิบัติในบริบทเชิงพื้นที่ของจังหวัดสกลนคร**

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อสถานศึกษา
สังกัด

๑.๒ ข้อมูลครู/บุคลากร

สถานศึกษามีบุคลากร	จำนวน	คน
จำแนกเป็น		
ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	คน
ครูผู้สอน	จำนวน	คน
บุคลากรอื่นๆ	จำนวน	คน

๑.๓ ข้อมูลจำนวนนักเรียน

สถานศึกษามีนักเรียน	จำนวน	คน
จำแนกเป็น		
ระดับก่อนประถมศึกษา	จำนวน	คน
ระดับประถมศึกษา	จำนวน	คน
ระดับมัธยมศึกษา	จำนวน	คน
ระดับ	จำนวน	คน
ระดับ	จำนวน	คน
ระดับ	จำนวน	คน
ระดับ	จำนวน	คน

ตอนที่ ๒ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นการศึกษาสู่การปฏิบัติในบริบทเชิงพื้นที่ของจังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง ให้คณะกรรมการ กำกับ ติดตาม เพื่อประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นการศึกษาสู่การปฏิบัติในบริบทเชิงพื้นที่ของจังหวัดสกลนคร ประเมินผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นการศึกษาสู่การปฏิบัติในบริบทเชิงพื้นที่ของจังหวัดสกลนคร ในรายการกิจกรรมที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับการปฏิบัติต่อไปนี้

ที่	รายการกำกับ ติดตาม	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐานร่องรอย
		๑	๒	๓	
๑	การเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพิ่มโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ๑.๑ สถานศึกษามีแผนความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา ๑.๒ สถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๑.๓ สถานศึกษามีแนวทางการคุ้มครองดูแลนักเรียนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความปลอดภัย ๑.๔ สถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ๑.๕ สถานศึกษามีการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน การสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ ๒.๑ ด้านการบริหาร ๒.๑.๑ สถานศึกษามีนโยบายด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒.๑.๒ สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒.๑.๓ สถานศึกษามีการวางแผนงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา				

ที่	รายการกำกับ ติดตาม	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐานร่องรอย
		๑	๒	๓	
	๒.๑.๔ สถานศึกษามีการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่เสริมสร้างคุณลักษณะอันรักสิ่งแวดล้อม และอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน				
๒	การสร้างจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ (ต่อ) ๒.๑.๔ สถานศึกษามีการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาที่เสริมสร้างคุณลักษณะอันรักสิ่งแวดล้อม และอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ๒.๒ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ๒.๒.๑ สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒.๒.๒ สถานศึกษามีการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๒.๒.๓ สถานศึกษามีสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๒.๒.๔ สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒.๓ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๒.๓.๑ สถานศึกษามีการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๒.๓.๒ สถานศึกษามีกิจกรรมนักเรียน ๒.๓.๓ สถานศึกษามีกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์				

ที่	รายการกำกับ ติดตาม	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐานร่องรอย
		๑	๒	๓	
๓	การสร้างและส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ด้วยสื่อเทคโนโลยีและวิธีการที่หลากหลาย ๓.๑ สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและงานห้องสมุด ๓.๒ สถานศึกษามีเครื่องมือคัดกรองการอ่านตามบริบทของสถานศึกษา ๓.๓ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านผ่านกิจกรรมเชิงบูรณาการอย่างหลากหลาย ๓.๔ สถานศึกษามีการสร้างภาคีเครือข่ายในการพัฒนาห้องสมุดและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ๓.๕ สถานศึกษามีการสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของห้องสมุด ๓.๖ สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผ่านเว็บไซต์ ช่องทาง YouTube หรือช่องทางสื่อสารออนไลน์อื่นตามบริบทที่สถานศึกษาสามารถทำได้				
๔	การส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม จริยธรรมและกิจกรรมประชาธิปไตย ๔.๑ สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และกิจกรรมประชาธิปไตย ๔.๒ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และกิจกรรมประชาธิปไตย ๔.๓ สถานศึกษามีหลักสูตรรายวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์/แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ๔.๔ สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และกิจกรรมประชาธิปไตย ๔.๕ สถานศึกษามีการใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ทาง				

ที่	รายการกำกับ ติดตาม	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐานร่องรอย
		๑	๒	๓	
	ประวัติศาสตร์ในชุมชนและท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน ๔.๖ สถานศึกษามีแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และกิจกรรมประชาธิปไตย				
๕	การเสริมสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ (ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ รักษา ดินแดน จิตอาสา ชุมนุม ชมรม) ๕.๑ สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับ การเสริมสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ๕.๒ สถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ๕.๓ สถานศึกษามีหลักสูตรรายวิชาพื้นฐาน/แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้เสริมสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ๕.๔ สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ๕.๕ สถานศึกษามีแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การเสริมสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ				
๖	การสร้างเสริมความเข้มแข็งระบบแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการ Coaching ตลอดจนการดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต และส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ ๖.๑ สถานศึกษามีแนวทางสร้างเสริมความเข้มแข็งระบบแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการ Coaching ๖.๒ สถานศึกษามีแนวทางในการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการ Coaching ๖.๓ สถานศึกษามีครูที่จบการศึกษาสาขาวิชาแนะแนว จิตวิทยาการศึกษาหรือครูแนะแนวประจำโรงเรียน ๖.๔ สถานศึกษามีแนวทางในการดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต ให้แก่ครู ผู้เรียนในสถานศึกษา				

ที่	รายการกำกับ ติดตาม	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐานร่องรอย
		๑	๒	๓	
	๖.๕ สถานศึกษามีแนวทางในการส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน มีการติดตามการศึกษาต่อ				
๗	จัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และวิธีการที่หลากหลาย ๗.๑ สถานศึกษาได้ดำเนินการตามนโยบายเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้สำหรับครูและ ผู้เรียน ๗.๒ สถานศึกษามีการส่งเสริม พัฒนา จัดหาสนับสนุนครู บุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข ๗.๓ สถานศึกษามีแผนการจัดประสบการณ์/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล/วิธีการที่ หลากหลาย ๗.๔ สถานศึกษาส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียน ๗.๕ สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะดิจิทัลและ ภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมดิจิทัลในโลกยุคใหม่ ๗.๖ ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดิจิทัลที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้				

ที่	รายการกำกับ ติดตาม	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐานร่องรอย
		๑	๒	๓	
๘	เสริมสร้างสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาเน้นการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ๘.๑ สถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาครู/บุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ๘.๒ สถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อจะได้นำไปสู่การวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ๘.๓ สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุน การผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตรงตามความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ๘.๔ สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community :PLC) เกี่ยวกับวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาในโรงเรียน ๘.๕ สถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาผ่านช่องทางที่หลากหลายเช่น เว็บไซต์ ช่องทาง YouTube หรือช่องทางสื่อสารออนไลน์อื่นตามบริบทที่สถานศึกษาสามารถจัดทำได้				

ที่	รายการกำกับ ติดตาม	ระดับการปฏิบัติ			หลักฐานร่องรอย
		๑	๒	๓	
๘	จัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาของจังหวัดสกลนคร ๘.๑ สถานศึกษามีการนำนโยบายจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศลงสู่การปฏิบัติ ๘.๒ สถานศึกษามีแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ๘.๓ สถานศึกษามีการบริหารและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศให้กับครูและนักเรียน ๘.๔ สถานศึกษามีรูปแบบ/แนวทางการบริหารจัดการด้านความเป็นเลิศและพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษา ๘.๕ สถานศึกษามีระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับสูง				

ตอนที่ ๓ ผลการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นการศึกษาสู่การปฏิบัติในบริบทเชิงพื้นที่ของจังหวัดสกลนคร

(ผู้กำกับ ติดตาม เป็นผู้บันทึก)

๓.๑ จุดเด่นของการดำเนินงาน

.....

.....

.....

๓.๒ จุดที่ควรพัฒนา

.....

.....

.....

๓.๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

**เกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้น
ในบริบทเชิงพื้นที่ของจังหวัดสกลนคร**

ระดับการปฏิบัติ	เกณฑ์การให้คะแนน
๓	มีการดำเนินการ/มีเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วน แสดงถึงการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่างได้
๒	มีการดำเนินการ/มีเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วน แสดงถึงการดำเนินงานแต่ขาดความสมบูรณ์บางรายการ
๑	มีการดำเนินการ แต่ขาดเอกสารหรือหลักฐานบางรายการแสดงถึงการดำเนินงานในบางประเด็น

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๔๕ - ๑๖๒	ดีมาก
๑๓๐ - ๑๔๔	ดี
๑๑๓-๑๒๙	ค่อนข้างดี
๙๗-๑๑๒	พอใช้
น้อยกว่า ๙๗	ปรับปรุง